

TÜDŐS S. KINGA (1948–2019)

1948. jún. 25-én született, Sepsiszentgyörgyön. Középiskolai tanulmányait a sepsiszentgyörgyi 2-es számú Líceumban (mai Mikes Kelemen Elméleti Líceum) végezte, ahol Kónya Ádám volt a meghatározó tanára, a Székely Nemzeti Múzeum későbbi igazgatója. Másrészt Székely Zoltán múzeumigazgató nővére, Székely Margit tanárnő hívta fel a figyelmét egy agyonhallgatott lehetőségre, Magyarországon folytatható felsőoktatási képzésre hazai megfelelő szakok hiányában. Három évet kellett várnia az engedélyre, de 1970-től így tanulhatott az ELTE klinikai pszichológia szakán, Eötvös-kollégistaként, következő évtől a művészettörténeten is. Művészettörténészként 1976-tól a Magyar Nemzeti Galériában, mint muzeológus, a 19. századi festészet osztályán dolgozott, majd a kanadai Torontóban nyílt lehetősége klinikai pszichológiai továbbképzésre – Kelet-Európából kivándoroltak depressziójával foglalkozott. Innen jött vissza Romániába, és telepedett le Bukarestben, ahol férje egyetemi tanár volt. A Román Televízió magyar nyelvű adásával való alkalmi együttműködést követően, a Kriterion Könyvkiadó igazgatója, Domokos Géza közbenjárásával lett 1980-ban a bukaresti Nicolae Iorga Történettudományi Intézet Nemzetiségtörténeti Osztályának a tudományos kutatója, az osztályvezető Demény Lajos és az akkori igazgató Paul Cernovodeanu történészek munkatársa.

Szakterülete a 15–18. századi Erdély története volt. Forráskutatásai során a kor hétköznapijairól szóló okiratokat tárt fel, a székely összeírásokat és oktatást, gazdálkodást, vagyont és örökösödést elemezte, az erődített templomokat tanulmányozta. A 17. századi székely főnemesekről dokumentumfilm, a székelyföldi vártemplomokról tévéfilmsorozat is készült a kutatásai alapján. Több mint félszáz dolgozatot tett közzé hazai és magyarországi művelődési és szakfolyóiratokban, szakintézményi periodikában, tanulmánykötetekben.

Szerkesztőbizottsági tagja volt a *Studii și materiale de istorie* és a *Revue roumanie d'histoire* történelmi folyóiratoknak, a Székely Nemzeti Múzeum és a Csíki Székely Múzeum *Acta (Siculica)* közös évkönyveinek, több tanulmány- és egyéb kötet szerkesztője vagy társszerkesztője. Részt vett a *Székely Oklevéltár* új sorozatának munkálataiban. Az *Erdélyi testamentumok* forrásgyűjtemény négy kötetének összeállítója, szerkesztője.

Önálló kötetei: *Nagyajta. Unitárius templomerdő* [Bukarest, 1994]; *Háromszéki templomvárak. Erdélyi védőrendszerek a XV–XVIII. században* (Budapest, 1995; javított, bővített 2. kiadása: Marosvásárhely, 2002); *Székely főnemesei életmód a XVII. század alkonyán* (Bukarest–Kolozsvár, 1998); *Jobbágyélet a fejedelemségi Erdélyben. Jövevényjobbágyok Háromszéken 1635–1698 között* (Marosvásárhely, 2001); *Erdélyi hétköznapiak. Székely katonai összeírások I. Rákóczi György idején 1635* (Budapest, 2001); *Kézdiszentlélek templomai* (Kovács Andrással; Kézdivásárhely, 2004); *A régi gergyességi várkastély* (Marosvásárhely, 2009).

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Keöpeczi Sebestyén József Műemlékvédő Társaság alapító tagja, egy erdélyi genealógiai és heraldikai társaság szorgalmazója. Számos történelmi konferencia meghívottja, előadója.

Nyugdíjazása után hazatért Sepsiszentgyörgyre, és 2019. szeptember 6-i haláláig a városban élt és alkotott. A múzeumban kiállítást és szakkonferenciát társszervezett, részt vett kéziratárunk feldolgozásában, könyvtárunkat nagyon sok szakkönyvvel gyarapította. Egykori székely kiváltságlevél-gyűjteményünk Cs. Bogáts Dénes összeállította regesztáit közlésre készítette elő; kiadásuk most már iránta való tartozásunk is. Nyughegye szülei mellett, a sepsiszentgyörgyi római katolikus temetőben van. Szegényebbek lettünk.

Kinga Tüdős S. (1948-2019)

(Rezumat)

Născută la Sântu Gheorghe, a studiat psihologie clinică și istoria artei la Budapesta. Întors în țară după stagiile de muzeograf în Galeria Națională Ungară de Arte, respectiv de psihologie clinică la Toronto (Canada), din 1980 a lucrat ca cercetător științific la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” (București), în special în domeniul istoria Transilvaniei în secolele XV-XVIII. Autor a numeroase articole, studii, volume privind viața cotidiană a acestei epoci, conșcripții și biserici fortificate secuiești, aristocrația secuiască, etc., a editat diplomatarul *Testamente transilvănene*, a participat la editarea *Diplomatarului secuiesc*, seria nouă. A fost colaborator al unor filme documentare, expoziții muzeale, sesiuni științifice, membru în comitetul de redacție al unor reviste de specialitate, cofondator al unor asociații profesionale de prestigiu. După pensionare, a activat la Sântu Gheorghe. Se odihnește în cimitirul romano-catolic al orașului.

Kinga Tüdős S. (1948–2019)

(Abstract)

Born in Sepsiszentgyörgy (Sântu Gheorghe), she acquired degrees in clinical psychology and art history at the Eötvös Loránd University of Budapest. She worked as a museologist in the Hungarian National Gallery before moving to Toronto, where she worked as a clinical psychologist. Upon her return to the country, she became a researcher at Bucharest's Nicolae Iorga Institute of History in 1980, having the 15–18th century of Transylvania as her main field of research. She authored numerous articles, studies and volumes on everyday life in the aforesaid period, on Székely conscriptions, on fortified churches and on the Székely aristocracy, among other subjects. She was the editor of the diplomatory entitled *Erdélyi testamentumok* [Transylvanian Testaments] and she worked on the new series of the *Székely Oklevéltár* [Székely Diplomatory]. She participated in the creation of documentaries, the organisation of museum exhibitions and conferences; she was a member of the editorial board at a number of academic journals, as well as a co-founder of prestigious academic associations. After having retired, she continued to work at Sepsiszentgyörgy. She lies in the Roman Catholic graveyard of the city.